



XVIII. Brněnská konference – Dialog uprostřed Evropy

“Hranice demokracie uprostřed Evropy”

3. – 5. dubna 2009

Besední dům, Komenského náměstí 8, Brno

Záštitu převzali primátor města Brna Roman Onderka
a hejtman Jihomoravského kraje Michal Hašek.

Rok 2009 se pro demokracie středoevropského regionu ukazuje jako nečekaně důležitý. Současně s velkými oslavami, které mají připomenout dvacetileté výročí návratu demokracie do zemí východního bloku, stojíme před velmi vážnými výzvami: finanční a hospodářská krize, energetická bezpečnost a ruské hledání vlastní geopolitické role. Svět okolo střední Evropy je náhle mnohem méně stabilní a předvídatelný, než jak se mohl jevit ještě před několika měsíci. Vůdčím tématem letošní konference proto bude kritická reflexe našich demokracií, jejich stavu a sebezpočpení – jsou schopny těmto novým výzvám dostát? Kde leží hranice demokracie ve střední Evropě?

Nejprve budeme na tuto otázku hledat odpověď z pohledu vnitřní politiky – nedostatek dobrých politiků, rostoucí populismus, posilování extrémistických skupin, dlouhodobá krize důvěry v politické strany i v celý systém. To vše se ale stává ještě větším problémem, pokud si připustíme výzvy, jež nám vnucuje prostor východně od EU. Rostoucí moc Ruska a jeho ambice působí v řadě situacích jako ohrožení. Náš druhý pohled se proto týká podpory demokracií na východ od našich hranic. Jakou perspektivu nabídneme zemím v prostoru mezi Unií a Ruskem, počínaje Ukrajinou až po jižní Kavkaz? Některé návrhy se inspiroují Středomořskou unií a vyzývají ke vzniku jakési východoevropské unie. Byl by to model, na kterém se shodneme? Nebo budeme východní sousedy EU považovat za ruskou sféru vlivu? Testem kvality našich demokracií může být ovšem také – za třetí – současná přeshraniční a regionální politika. Dokážeme na malém území střední Evropy realizovat projekty, v nichž jde o domluvu napříč zájmy různých zemí nebo stále ještě raději zůstáváme za hradbami jednotlivých národních států? Vhodným příkladem k takové reflexi může být ambiciózní přeshraniční projekt Centrope, do něhož jsou zahrnuty Jižní Morava, západní Slovensko, západní Maďarsko a severovýchodní Rakousko včetně Vídně, nebo také bavorská regionální politika vůči sousedním zemím.

Budeme při tom narážet na základní otázky po směřování našich politických systémů. Shodneme se alespoň v rámci EU na principech, které mají určovat naši budoucnost? Podobně jako ji kdysi směřovaly závěrečné akty Helsinské konference, kdy demokratická Evropa dokázala do politiky vnést silný a univerzálně platný koncept lidských práv a lidské důstojnosti. Tímto tematickým blokem také chceme naši konferenci, věnovanou náročnému hledání hranic demokracie, v pátek večer zahájit.



www.visegradfund.org

Program

Pátek, 3. dubna 2009

- 19.00 hod. Zahájení konference a uvítání:
Roman **Onderka** (primátor města Brna)
Michal **Hašek** (hejtman Jihomoravského kraje)
Doc. Petr **Pithart** (předseda Společnosti Bernarda Bolzana, Praha)
Zástupci diplomatických zastoupení zúčastněných zemí
- 19.30 hod. Úvodní esej: **Dvacet let obnovených středoevropských demokracií – na jakých hodnotách vlastně stojí, stojí-li na nějakých.**
Martin M. **Šimečka** (novinář, Praha/Bratislava)
- 20:00 hod. Úvodní přednáška: **Žijí ještě Helsinky? Aneb jak přitáhnout východní Evropu k demokracii dnes?**
Jiří **Dienstbier** (senátor, bývalý ministr zahraničí ČSFR)
Diskuse
- 21:30 hod. Vernisáž výstavy: **Zapomenutí hrdinové – výstava o sudetoněmeckých antifašistech**
Tomáš **Okurka** (Muzeum města Ústí nad Labem)
Doc. Petr **Pithart** (předseda Společnosti Bernarda Bolzana, Praha)

Sobota, 4. dubna 2009

- 09.00 hod. **Hranice demokracie ve střední Evropě**
Úvodní přednášky: dr. Reinhard **Höppner** (bývalý předseda zemské vlády, Magdeburg)
dr. Cyril **Svoboda** (ministr pro místní rozvoj ČR, Praha)
- 09.45 hod. Diskuse: dr. Reinhard **Höppner** (bývalý předseda zemské vlády, Magdeburg), dr. Cyril **Svoboda** (ministr pro místní rozvoj ČR, Praha), Martin M. **Šimečka** (novinář, Bratislava), Adam **Krzemiński** (novinář, Varšava), Prof. Ellen **Bos** (politoložka, Budapešť)
Moderátor: Jaroslav **Šonka** (novinář, Berlín)
- 14.00 hod. **Demokracie – skvělý exportní artikl EU?**
Prezentace společného projektu MU, CDK, JMK a Brna v Charkově a dalších městech "Posílení demokracie a struktur občanské společnosti na východní Ukrajině"
Doc. Stanislav **Balík** (Masarykova univerzita Brno)
Úvodní statementy:
Peter **Altmaier** (1. náměstek ministra vnitra, Berlín)
Doc. Pavel **Svoboda** (ministr vlády ČR, Praha) – v jednání
- 15:15 hod. Přestávka na kávu
- 15:45 hod. Diskuse: Peter **Altmaier** (1. náměstek ministra vnitra, Berlín), Doc. Pavel **Svoboda** (ministr vlády ČR, Praha), Doc. Stanislav **Balík** (Masarykova univerzita Brno), Michael **Frank** (novinář, Mnichov/Vídeň), Milan **Horáček** (poslanec EP, Brusel)
Moderátor: N.N.
- 19.00 hod. Mše svatá (kostel sv. Jakuba, Jakubská 11), celebruje biskup Mons. Dominik **Duka**, Hradec Králové, Hudební doprovod: **Kantiléna** - sbor dětí a mládeže při Filharmonii Brno
- 20.30 hod. Raut

Neděle, 5. dubna 2009

- 09.00 hod. **Je regionalismus šancí pro naše demokracie?**
Úvodní proslovy: Emilia **Müller** (bavorská ministryně pro evropské záležitosti), Rudolf **Schicker** (radní města Vídně), Roman **Onderka** (primátor města Brna)
- 09.45 hod. Diskuse: Roman **Onderka** (primátor města Brna), Rudolf **Schicker** (radní města Vídně), Emilia **Müller** (bavorská ministryně pro evropské záležitosti)
Moderátor: Przemysław **Konopka** (novinář, Poznaň)
- 12:00 hod. Závěr konference: Adolf **Ullmann** (Spolkový předseda Ackermann-Gemeinde, Mnichov)